

ผลการประเมิน
การนิเทศ กำกับ ติดตามงานโครงการป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมีย
ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา ครั้งที่ ๔
วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

๑. ชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ผู้ออกประเมินฯ

๑. ดร. ยุพิน ใจแปง	ตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการพิเศษ
๒. นางวรรณนันทน์ ทินวัง	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

๒. สถานที่ติดตามงาน

๑. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
ผู้รับนิเทศ

๑. นางสาวสุนทรี คงสวัสดิ์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
(งานเวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์)
๒. นางสาววาทีณี นันทิยะกุล	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
(งานเวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์)
๓. นางวรางนุช จิตภักดิ์สินรินทร์	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ (งานห้องปฏิบัติการ)
๔. นายโชควิวรรธ ชัยภักดิ์	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ (งานห้องปฏิบัติการ)
๕. นางกรรณิการ์ สุนทรเมือง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (คลินิกฝากครรภ์)
๖. นางธันญา บุญยะวุฒกุล	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (คลินิกเด็ก)
๗. พญ.อรพรรณ อัสกุล	สูติแพทย์
๘. พญ. อังคณา วินัยชาติศักดิ์	กุมารแพทย์
๙. พญ. พิมพ์สิริ เมฆจรสกุล	กุมารแพทย์
๑๐. นพ. เทพรัตน์ บำเพ็ญบุญ	สูติแพทย์
๑๑. นายมังกร อังสนันท์	เภสัชกรชำนาญการพิเศษ (ฝ่ายสวัสดิการสังคม)
๑๒. นางสาวนัชชิมา สตาร์ตัน	พนักงานพิมพ์ (ฝ่ายสวัสดิการสังคม)

๒. โรงพยาบาลโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
ผู้รับนิเทศ

๑. นางสุชาดา สิทธิวงศ์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (คลินิกฝากครรภ์)
๒. นางสาวมยุรี คุ้มครอง	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (คลินิกฝากครรภ์)
๓. นางสาวขวัญใจ ตะทะกระโทก	นักเทคนิคการแพทย์ชำนาญการ (งานห้องปฏิบัติการ)
๔. นายแพทย์แมนวัฒน์ โชคสุวัฒนสกุล	สูติแพทย์

ผลการนิเทศ ติดตามงานโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

๑. การจัดระบบบริการป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมียของหน่วยบริการ

ห้องฝากครรภ์มีการให้บริการฝากครรภ์ทุกวัน และให้บริการฝากครรภ์เป็นคู่ ฟังผล ตรวจวิเคราะห์ภายในช่วงบ่ายของการมาฝากครรภ์ โดยห้อง Lab ตรวจกรองใช้ค่า MCV และ DCIP test ถ้าผลตรวจกรองผิดปกติส่งตรวจยืนยัน Hb Typing และ PCR ที่ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา เนื่องจากทราบผลเร็ว มีการรายงานผลทางเว็บไซต์ทุกเช้าวันจันทร์ และจะมีการนำผลการตรวจเลือดติดเอกสารที่สมุดสีชมพู เพื่อดูผล กรณี พบคู่เสี่ยงจะให้บริการคลินิกตรวจวินิจฉัยก่อนคลอด ทุกวันพฤหัสบดี โดยมีเจ้าหน้าที่พยาบาลเป็นผู้ให้คำปรึกษา และแนะนำก่อน/หลังทำ ก่อนส่งพบสูติแพทย์ กรณีคู่สมรสเสี่ยงปฏิเสธยุติการตั้งครรภ์จะมีขั้นตอนให้พบกุมารแพทย์ และพาไปดูแลเด็กป่วยธาลัสซีเมียที่มารับเลือดที่หอผู้ป่วย นอกจากนี้มีระบบการติดตามเจาะเลือดเด็ก เมื่ออายุ ๑.๖ ปี

๒. การพัฒนาความรู้ ทักษะ ของผู้ให้บริการ

เจ้าหน้าที่แผนกฝากครรภ์ได้รับการอบรมธาลัสซีเมียที่ทางศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมาจัดในปี ๒๕๕๘ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ให้การปรึกษาหน่วยเวชศาสตร์มารดาและทารกมีประสบการณ์ด้านธาลัสซีเมียเป็นอย่างดี และเป็นวิทยากรร่วมกับศูนย์อนามัยที่ ๙ ในการจัดการอบรมปี ๒๕๕๘

๓. การกำกับติดตามในระดับจังหวัดเป็นอย่างไร

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมายังไม่มีระบบติดตามเรื่องธาลัสซีเมียอย่างชัดเจน แต่มีการติดตามรายงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก

๔. นวัตกรรมการดำเนินงานของพื้นที่

ไม่มี

๕. ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการป้องกันและควบคุมธาลัสซีเมีย

- การนัดเจาะเลือดเด็กอายุ ๑. ๖ ปี ได้ไม่ครบ แต่มีผู้รับบริการมาเจาะน้อย
- การเบิกเงินจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแล้วไม่ได้เงิน/ คีย์ข้อมูลแล้วไม่สำเร็จ
- การเรียกเก็บเงินจากคู่สมรสที่ใช้บัตรประกันสังคมในการตรวจวินิจฉัยก่อนคลอด เนื่องจากกลัวว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากสำนักงานหลักประกันสังคมได้

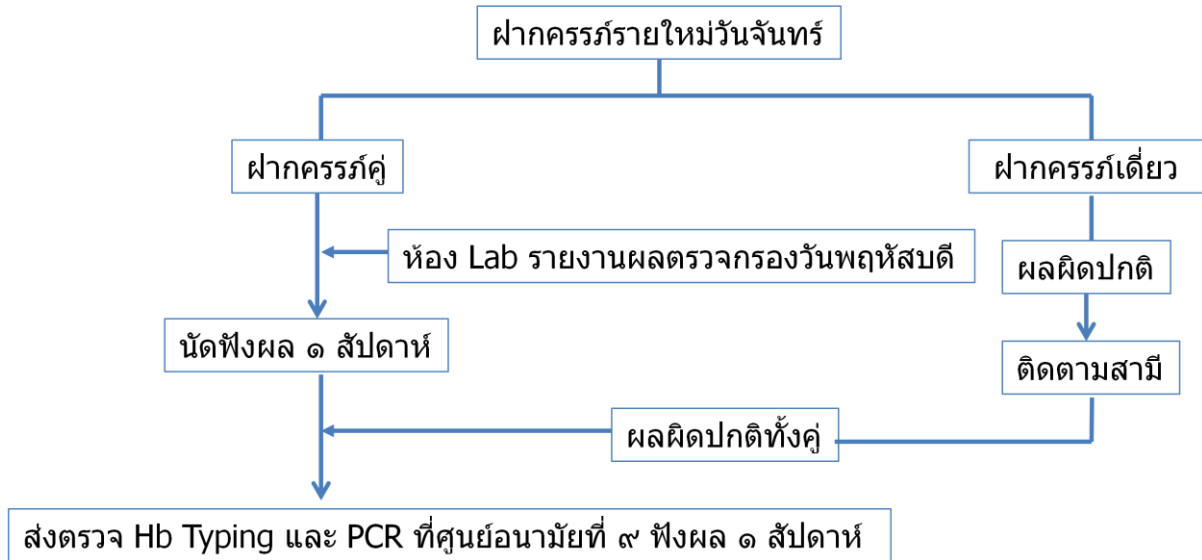
๖. ข้อเสนอการแก้ไขปัญหา อุปสรรค

- ควรมีการนำข้อมูลเด็กป่วยโรคธาลัสซีเมียมาวิเคราะห์ ตรวจสอบประวัติการฝากครรภ์ ผลการตรวจกรองธาลัสซีเมีย และนำข้อมูลย้อนกลับไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนาระบบป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมียต่อไป

ผลการนิเทศ ติดตามงานโรงพยาบาลโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑. การจัดระบบบริการป้องกันและควบคุมโรคธาลัสซีเมียของหน่วยบริการ

มีบริการฝากเป็นคู่ โดยมีการประชาสัมพันธ์ สามารถตรวจคัดกรองสามีได้ประมาณ ๘๐ % ให้บริการหญิงตั้งครรภ์รายใหม่ทุกวันจันทร์

หลังจากได้รับผลการตรวจยืนยันจากศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา เจ้าหน้าที่คลินิกฝากครรภ์จะส่งผลการตรวจให้สูติแพทย์เพื่อแจ้งผลการตรวจต่อหญิงตั้งครรภ์และสามี กรณีเด็กในครรภ์เสี่ยงต่อการเป็นโรคธาลัสซีเมียชนิดรุนแรง สูติแพทย์จะเจาะน้ำคร่ำ เพื่อวินิจฉัยก่อนคลอด และส่งน้ำคร่ำไปตรวจที่แล็บเอกชน

๒. การพัฒนาความรู้ ทักษะ ของผู้ให้บริการ

มีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำคลินิกฝากครรภ์ ๓ คน และทุกคนได้ผ่านการอบรมเกี่ยวกับโรคธาลัสซีเมีย

๓. การกำกับ ติดตามในระดับจังหวัด

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมายังไม่มีระบบติดตามเรื่องธาลัสซีเมียอย่างชัดเจน แต่มีการติดตามรายงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก

๔. นวัตกรรมการดำเนินงานของพื้นที่

ไม่มี

๕. ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการป้องกันและควบคุมธาลัสซีเมีย

ด้านผู้รับบริการ

- ไม่มีความรู้เรื่องโรคเลือดจางธาลัสซีเมีย
- มาฝากครรภ์ล่าช้า
- ไม่ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการคัดกรองโรคเลือดจางธาลัสซีเมีย

- ไม่สามารถติดตามสามีมาตรวจคัดกรองได้ อยู่ต่างจังหวัด

ด้านผู้ให้บริการ

- ขาดความเชื่อมโยงของระบบการดูแลตั้งแต่ฝากครรภ์ จนถึงติดตามทารกหลังคลอด
- เจ้าหน้าที่ขาดความรู้/ทักษะการให้คำปรึกษาเรื่องโรคเลือดจางธาลัสซีเมีย ยกหน้าที่ความรับผิดชอบให้สูติแพทย์เป็นผู้แปลผล
- ไม่มีผู้รับผิดชอบโครงการธาลัสซีเมียที่ชัดเจน

๖. ข้อเสนอการแก้ไขปัญหา อุปสรรค

แนวทางการแก้ไข

- ควรส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมด้านธาลัสซีเมีย
- พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
- ควรพัฒนาแนวปฏิบัติการทำงานที่เชื่อมโยงในทุกหน่วยบริการ โดยมีพยาบาลทำหน้าที่เป็น case manager
- ทำทะเบียนเพื่อเก็บไว้เป็นประวัติในครรภ์ต่อไป สร้างแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลใหม่ให้ครบถ้วนเพื่อง่ายต่อการสืบค้นข้อมูลและทำรายงาน
- กรณีคู่เสี่ยง มีการติดตามการตรวจและขั้นตอนการดูแลที่ต่อเนื่อง ควรให้การดูแลคู่เสี่ยงอย่างครบวงจร ตั้งแต่คัดกรองถึงการยุติการตั้งครรภ์ในกรณีทารกเป็นโรคธาลัสซีเมียชนิดรุนแรง และกรณีไม่ได้ตรวจวินิจฉัยก่อนคลอด ควรติดตามจนกระทั่งเด็กอายุ 1.6 ปี (case management)

รูปภาพนิเทศติดตามงาน

